

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

“The Corporation” (‘‘Άθλοι και κατορθώματα των Los Venezuelos’’)

του Νέαρχου Ιωάννου από την ΕΘΑΛ

Σκηνοθεσία: Κώστας Δημητρίου. **Σκηνικά:** Μαρία Χατζηκλεάνθους. **Κοστούμια:** Μαρία Πιερίδου. **Χορογραφία:** Μαρία Μέση. **Μουσική επιμέλεια:** Ανδρέας Γεωργαλλής. **Φωτισμοί:** Μάκος Φουλίδης. **Παίζουν:** Κώστας Δημητρίου, Παρασκευή Αναστασίου, Ζωή Κυπριανού, Κώστας Καζάκας, Σοφοκλής Κασκαούνις, Λώρης Λοιζίδης.

ΚΑΘΕ φορά που πρόκειται να γράψω κάποιο από τα σημειώματά μου εξετάζω τα κίνητά μου. Αν δεν υπάρχει λόγος να ειπωθούν κάποια πράγματα τότε δεν πρέπει να ειπωθούν. Σκεφτόμενη αν θα γράψω για την καλοκαιρινή παραγωγή της ΕΘΑΛ δεν βρήκα άλλο λόγο να το κάνω εκτός από έναν αλλά σημαντικό.

Σημαντικό θεωρώ το γεγονός ότι ο Νέαρχος Ιωάννου στη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών όχι μόνο έγραψε, αλλά και κατάφερε να ανεβαστούν πέντε θεατρικά σατιρικά κείμενά του, που άρεσαν πρώτα στους ιθύνοντες του Ένα, της «Ανεμώνας» και της ΕΘΑΛ και μετά... στο κυπριακό κοινό. Και όλη αυτή η έντονη δραστηριότητα μπροστά στο φόντο της σχεδόν απόλυτης δημιουργικής σιωπής και απουσίας από τη σκηνή Κύπριων θεατρικών συγγραφέων. Αυτά τα δεδομένα καθιστούν το Νέαρχο Ιωάννου φαινόμενο άξιο συζήτησης.

Όσο απομακρυνόμαστε στο χρόνο από τα γεγονότα του 1974, όσο ξεθωριάζουν οι ουλές από τα οδυνηρά τραύματα της εποχής, η κυπριακή θεατρική γραφή χάνει όχι μόνο την πηγή έμπνευσης και το θεματικό αντικείμενο, χάνει και την άλλοτε εξαγνιστική και άλλοτε απλώς βοηθητική επίδραση αυτής της θεματολογίας πάνω στα τελικά θεατρικά προϊόντα. Τη θέση της πολεμικής και της μεταπολεμικής θεματολογίας παίρνει είτε η πειραματιζόμενη αφαίρεση είτε η σατιρική γραφή σε όλες τις υφολογικές διακυμάνσεις (από την πικρόχολη αγανάκτηση μέχρι το ανεχτικό χιούμορ). Το κυπριακό κοινό, αλλά και οι λίγοι συγγραφείς που φτάνουν στις θεατρικές σκηνές, φαίνεται να προτιμούν τις υπερβολές του σατιρικού παραμορφωτικού θεατρικού καθρέφτη, παρά την αδυσώπητη εικόνα της ρεαλιστικής αντανάκλασης.

Ο Νέαρχος Ιωάννου ασχολείται με την κοινωνική σάτιρα. Από το 1999, όταν ανέβηκε η “Senza Storia” στο Θέατρο Ένα, μέχρι το καινούργιο του έργο “The Corporation”, έχει διανύσει μια πορεία, στην οποία καλύπτει ή μάλλον αποκαλύπτει σε κάθε του έργο διάφορες πτυχές της κοινωνικής, πολιτικής και σεξουαλικής ζωής των σύγχρονων Κύπριων. Δεν ξέρω αν οι επιτυχίες των παραστάσεων

των έργων του στα ταμεία τον σπρώχνουν στη βιαστική παραγωγή καινούργιων κειμένων, ή είναι η ευκολία, με την οποία ο συγγραφέας παράγει ιδέες για τα επόμενα του έργα, αλλά σε σύγκριση με το δουλεμένο και γεμάτο ευρήματα σε επίπεδο δομής “Senza Storia” το κείμενο που αποτέλεσε τη βάση για την παράσταση της ΕΘΑΛ όχι μόνο δεν είναι δουλεμένο, αλλά ούτε καν ολοκληρωμένο. Και δεν εννοώ το γκροτέσκο κλείσιμο της υπόθεσης με την παγκόσμια καταστροφή, αλλά τη στοιχειώδη επεξεργασία κειμένου που μεσολαβεί μεταξύ της αρχικής σύλληψης της ιδέας και της μεταβολής της σε τελικό προϊόν. Η υπόθεση του έργου εξαντλείται

με μια σύντομη απόδοση: μια εταιρεία τοποθετεί τρεις άχρηστους υπαλλήλους της σ’ ένα τμήμα και τους αναθέτει μόνον εικονικές υποθέσεις για να περιορίσει τη ζημία που προκαλούν. Κατά λάθος, στα χέρια τους πέφτει μια σοβαρή υπόθεση και όλα τελειώνουν με καταστροφή και κονφούζιο. Παράλληλα ο μπερμπάντης διευθυντής κυνηγιέται με μια υπάλληλο, και υπάρχει και μια καθαρίστρια, στις ατάκες της οποίας συγκεντρώνεται, ας πούμε, η χιουμοριστική δύναμη της παράστασης. Και επειδή όλο το κείμενο του “Corporation” ίσον η υπόθεσή του, έχω την εντύπωση ότι ο συγγραφέας έμεινε στο προσχέδιο και δεν κατάφερε να προεκτείνει τα σατιριζόμενα στην ιστορία του πρόσωπα, ήθη και γεγονότα, μέχρι τις κοινωνικές διαστάσεις που θα ήθελε.

Η λέξη “προχειρότητα” χαρακτηρίζει και την παράσταση, η οποία έχει κάτι από νωπό τηλεοπτικό επεισόδιο. Οι ηθοποιοί θυμίζουν στο κοινό τον σε λεπτομέρειες γνωστό τηλεοπτικό εαυτό τους (Κ. Δημητρίου), ποντάρουν σε άλλους τηλεοπτικούς συνειρμούς του κοινού, όπως η Ζωή Κυπριανού – στην τηλεκαθαρίστρια Βαθούλα, δεν παίρνουν στα σοβαρά το μέρος του έργου για το οποίο ευθύνονται (Κ. Καζάκας), ή επαναλαμβάνουν το απλό μοτίβο του ρόλου τους όπως, η Παρασκευή Αναστασίου, ο Σοφοκλής Κασκαούνις και ο Λώρης Λοιζίδης (ίσως ο πιο ευσυνείδητος από την ομάδα).

Πιστεύω πως ο Νέαρχος Ιωάννου έχει τα φόντα να δώσει στο κυπριακό κοινό που αρέσκεται να το σατιρίζουν πιο ενδιαφέροντα και ολοκληρωμένα πορτρέτα. ●

